

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)

SSN Tadeusz Domińczyk

SSA Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa G. F.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej "A(...)" w K.

o uchylenie uchwał, po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 marca 2005 r., zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 14 września 2004 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił kasację powódki G. F. od wyroku tego Sądu z dnia 26.03.2004 r. przyjmując, że kasacja nie została należycie opłacona. Podlegała bowiem opłacie w kwocie stałej, a została złożona przez radcę prawnego. Uzasadniało to jej odrzucenie na podstawie art. 17 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W zażaleniu na to postanowienie powódka wniosła o jego uchylenie, zarzucając wadliwe przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że wpis od kasacji winien być zapłacony bez wezwania jej do uiszczenia tego wpisu, w sytuacji, gdy kasacja nie została wniesiona przez kwalifikowanego pełnomocnika, a jedynie przez stronę wykonującą zawód radcy prawnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 17 ustawy z dnia 13.06.1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zmianami), który wymaga, aby pisma wnoszone przez adwokata lub radcę prawnego i podlegające opłacie stałej były przez nich opłacane bez wzywania o uiszczenie takiej opłaty, jest niewątpliwie adresowany głównie do adwokatów i radców prawnych występujących w sprawie w charakterze pełnomocników stron, choćby z tego względu, że w praktyce występowanie adwokatów i radców prawnych jako stron we własnych sprawach zdarza się stosunkowo rzadko.

Stwierdzenie to wynika nadto z faktu, że w przypadku postępowania przed Sądem I i II instancji posiadanie przez określone osoby, będące stronami postępowania sądowego, specjalnych kwalifikacji będących wynikiem wykonywania zawodu adwokata lub radcy prawnego, nie jest przez przepisy k.p.c. eksponowane, jako przesłanka stwarzająca dla tych przedstawicieli zawodów prawniczych szczególną sytuację procesową w odniesieniu do uprawnień i obowiązków innych osób będących stronami postępowania sądowego.

W tego rodzaju postępowaniach adwokat lub radca prawny będący stroną nie ma zatem potrzeby ujawnienia faktu posiadanych kwalifikacji zawodowych i jako strona nie może znajdować się w innej sytuacji procesowej niż osoby nie posiadające takich kwalifikacji, co dotyczy zatem także zasad ponoszenia kosztów sądowych.

Sytuacja przedstawia się odmiennie w postępowaniu kasacyjnym. Art. 393³ § 2 k.p.c., który miał zastosowanie w sprawie, zawiera bowiem szczególną regulację, która przewiduje, że osoby posiadające określone przez ustawę kwalifikacje wynikające z wykonywania zawodu, między innymi adwokata i radcy prawnego, z racji tych kwalifikacji, są traktowane w sposób specjalny. Mogą bowiem osobiście złożyć kasację, do czego co do zasady wymagany jest tzw. przymus adwokacki. Ustawodawca w tym zakresie zrównał zatem pozycję procesową strony będącej adwokatem lub radcą prawnym z pozycją strony reprezentowanej w procesie przez takie osoby jako zawodowych pełnomocników.

Strony będące adwokatami lub radcami prawnymi nie mają też rzecz jasna obowiązku osobistego wnoszenia kasacji i mogą we własnych sprawach korzystać także z zastępstwa procesowego pełnomocników. Skoro jednak decydują się na złożenie kasacji osobiście, to w konsekwencji nie powinny być traktowane odmiennie niż sami zawodowi pełnomocnicy, ze wszystkimi następstwami przewidzianymi także przez art. 17 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Szczególne unormowanie przewidziane dotychczas w art. 393³ § 2 k.p.c. jest bowiem wynikiem założenia, że strona procesu będąca adwokatem lub radcą prawnym we własnej sprawie posiada kwalifikacje równorzędne z zawodowym pełnomocnikiem. Brak jest zatem przesłanek dla różnicowania sytuacji adwokata lub radcy prawnego składającego kasację we własnej sprawie od sytuacji strony reprezentowanej przez adwokata lub radcę prawnego.

Wymaga także podkreślenia, że takiej wykładni treści art.17 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie sprzeciwia się samo brzmienie tego przepisu. Jest w nim bowiem mowa o pismach wnoszonych przez adwokatów i radców prawnych nie zaś o pismach wnoszonych przez pełnomocników stron będących adwokatami lub radcami prawnymi.

Taka treść przepisu art. 17 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zezwala zatem przyjąć, że ma on zastosowanie również w przypadkach, gdy kasację podlegającą opłacie stałej składa osobiście adwokat lub radca prawny będący stroną postępowania.

Nie znajduje wobec tego uzasadnienia pogląd skarżącej, że radca prawny, składający we własnej sprawie kasację podlegającą opłacie w wysokości stałej, nie ma obowiązku uiszczenia tej opłaty bez wezwania ze strony Sądu do jej opłacenia. Dlatego też zażalenie, jako pozbawione uzasadnionych podstaw, podlegało oddaleniu w oparciu o treść art. 394¹ § 3 i 398¹⁴ k.p.c.